

JUBILEUM

PĚTAOSMDESÁTÉ NAROZENINY PROFESORA JOZEFA SUCHOŽI

Významný představitel slovenské právní vědy a profilující osobnost Právnické fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích, dlouholetý člen redakční rady *Právnicka* a člen rady Ústavu státu a práva AV ČR profesor *Jozef Suchoža* oslaví 27. září úctyhodné 85. narozeniny.

Jubilant se narodil v Úpore v Trebišovském okrese, obci připomínané od konce XIII. stol. na území Dolního Zemplína, dnes součásti Zemplínské Nové Vsi. Gymnaziální studia absolvoval v Michalovcích a Trebišově. Po složení zkoušky dospělosti byl *Jozef Suchoža* přijat v roce 1951 na Politicko-diplomatickou fakultu Vysoké školy politických a hospodářských věd, posléze nastoupil na Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, kde v roce 1955 promoval. Po absolutoriu nastoupil jako právník do národního podniku *Chemko Strážske*. Krátce poté, co zahájil v roce 1964 vědeckou aspiranturu na Vysoké škole ekonomické v Bratislavě, začal jubilant působit na Krajské státní arbitráži v Košicích. V roce 1969 nastoupil jako vědecký pracovník na bratislavské pracoviště Ústavu hospodářského práva Státní arbitráže ČSR a téhož roku obhájil disertaci nazvanou *Hospodárske zmluvy pri dodávkach poľnohospodárskych výrobkov*. K tématu se vztahují i první významnější *Suchožovy* studie *K vývoju právnej úpravy dodávok poľnohospodárskych výrobkov a poľnohospodárskych potreb* (*Právny obzor*, L, 1950) a *K problematike náhrady škod spôsobených vadnou dodávkou osiva a sadiva* (*Acta facultatis iuridicae universitatis Comenianae*, 1970). V Ústavu hospodářského práva publikoval několik monografií, zejména o vzniku, zániku a povaze hospodářsko-právních vztahů.

Další jubilantův osud se už natrvalo spojil s vysokoškolským právnickým vzděláváním v Košicích, o jehož obnovení po necelém půlstoletí (košická právníká akademie byla zrušena v roce 1922) se *Suchoža* zasloužil, mj. i jako člen komise slovenského Ministerstva školství o založení Právnické fakulty UJPS. Na základě rozhodnutí rektora Univerzity Komenského v Bratislavě z 12. 4. 1970 bylo ve východoslovenské metropoli zřízeno detašované pracoviště bratislavské právní fakulty, jejímž pracovníkem se *Jozef Suchoža* stal na Katedře hospodářského práva a úsekových a odvětvových ekonomik. Zde se také v roce 1972 habilitoval pro obor hospodářského a finančního práva. Po inauguraci Právnické fakulty UJPS (zřízené nařízením slovenské vlády č. 88/1973 Sb.) jubilant začal na této fakultě působit jako vedoucí Katedry hospodářského práva, finančního práva a základů národního hospodářství. Pro studenty připravil *Praktikum z hospodářského práva* (vydané v roce 1973 ještě bratislavskou fakultou). V roce 1979 byl jubilant jmenován profesorem a o sedm let později dosáhl titulu doktora věd obhájením spisu *Hospodárske zmluvy* (Bratislava: Obzor, 1985). Hospodářskému právu se *Suchoža* věnoval i v jiných dílech, z nichž k nejvýznamnějším patří obsáhlá učebnice *Československé hospodářské právo* (Bratislava: Obzor, 1982), při jejíž tvorbě *Jozef Suchoža* vedl společně s *Júliem Chorváthem* autorský kolektiv. K uvedenému odvětví jubilant publikoval své příspěvky i na stránkách *Právnicka*, např. *Právna úprava dodávateľsko-odberateľských vzťahov jednotných roľníckych družstiev vo svetle doterajšieho vývoja* (CXIII, 1974). Jeho vhlad do příbuzných oborů dobře dokumentují mj. i *Suchožovy* kratší texty recenzující např. práce z oblastí práva rozpočtového nebo arbitrážního procesu (*Právnik*, CXXV, 1986). Jinou sféru jubilantova badatelského zaměření dokládá stať *Právne aspekty riadenia socialistickej ekonomiky v podmienkách vedecko-technickej revolúcie* (CXIV, 1975). Vztah práva a technického rozvoje v podmínkách administrovaného hospodářství *Suchoža* v té době hodně zajímal. Odráží se v sérii kolektivních děl, u nichž jubilant vystupoval jako *spiritus agens*, např. *Právní*

aspekty projekčních a konstrukčních prací (1977), *Právo a vědeckotechnický rozvoj* (1978), *Právní zodpovědnost v tvůrčí technické činnosti* (1980) vydaných Domem techniky ČVTS v Praze nebo *Právne aspekty vědeckotechnického rozvoja* (Košice: Východoslovenské vydavateľstvo, 1984). Na sklonku 80. let XX. stol. se i československé právnícké literatuře stala pod vlivem *Gorbačovovy* politiky v Sovětském svazu tématem diskusí a předmětem několika prací přestavba. Byla rovněž námětem *Suchožovy* stati *Funkcie hospodárskych zmlúv v novom hospodárskom mechanizme* (*Právnik*, CXXVIII, 1989), kde autor poukazoval, že „*legislatívne improvizácie a provizória, hoci by boli motivované dobrým úmyslom (...) nutne skracujú životnosť prijatých normatívnych právnych aktov. Často také (dalo by sa povedať predbežné) normatívno-právne riešenia vyvierajú z tzv. legislatívneho alibizmu.*“

Změny, k nimž došlo na přelomu let 1989/1990, vedly mj. k resuscitaci obchodního práva. Na košické právnícké fakultě vznikla katedra obchodního a hospodářského práva, v jejímž čele *Jozef Suchoža* stál až do roku 1998, kdy ho ve vedení katedry vystřídal *Ján Husár*. Vedle košické univerzity *Suchoža* působil v období let 1997 až 2004 také na Univerzitě Mateja Bela, kde se na tamější právnícké fakultě, obdobně jako dříve v Košicích, významně přičinil o vznik a rozvoj Katedry obchodního, hospodářského a finančního práva, kterou také v uvedené době vedl. Jubilant se jako jedna z profilujících osobností obnovované slovenské komercialistiky zasloužil o její rozvoj mj. vedením autorských kolektivů pro komentář obchodního zákoníku, který se prozatím dočkal čtyř vydání (Bratislava: Eurounion, 2016) a, společně s *Jánem Husárem*, o zpracování učebnice *Obchodné právo* (Bratislava: Iura Edition, 2010). *Suchoža* věnoval otázkám obchodního práva řadu studií uveřejňovaných ve sbornících z konferencí a slovenských i zahraničních časopisech. K nim se řadí i *Obchodné zvyklosti a zásady obchodného zákonníka* (*Právnik*, CXLVI, 2007). Z novější doby připomeňme *Suchožův* podíl na knize *Česko-slovenské kontexty obchodního práva* (Praha: Wolters Kluwer, 2012).

Pominout nelze *Suchožovu* učitelskou práci ani jeho zásluhy o výchovu dalších vysokoškolských pedagogů a vědců, z nichž nejeden dosáhl i vysokých akademických hodností. Z mnoha dalších jubilantových aktivit zmiňme alespoň jeho četná konferenční vystoupení na Slovensku, v Česku i v zahraničí (např. v Bulharsku, Chorvatsku, Maďarsku, Německu, Polsku, Rumunsku, Srbsku nebo na Ukrajině). *Suchožova* iniciativa a organizační úsilí kladně ovlivnily pravidelné konání konferencí o hospodářském právu ve Štrbském Plese, na nichž se čeští a slovenští právníci každoročně setkávali k výměně názorů a zkušeností. Po přestávce spojené kromě jiného i s rozdělením společného státu byly tyto konference obnoveny na úrovni mezinárodních symposií nazvaných „Právo – obchod – ekonomika“. Letos se dočkají již VII. ročníku.

Jubilantův dlouhý život potvrzuje *Aristotelovo* tvrzení, že vzdělání má hořké kořeny, ale sladké plody. Ty oslavenec stále sklízí. Redakce *Právníka* přeje profesoru *Jozefu Suchožovi* pevné zdraví, vitalitu, tvůrčí úsilí a všechny radosti, jež život přináší a které jubilant měl a má stále rád.